

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců
JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyně: M. L., nar. X,
bytem X,
*zastoupena advokátem Mgr. Jaromírem Dvořákem,
se sídlem Hlavní třída 267/27, 353 01 Mariánské Lázně,*

proti

žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Plzni,**
se sídlem Radobyčická 2465/12, 301 00 Plzeň,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, č. j. ZKI PL-O-4/142/2023-5,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně se svým manželem navrhli opravu chyby v katastrálním operátu, kterou spatřovali v tom, že jejich pozemky p. č. st. X a p. č. XA v k. ú. X nejsou evidovány svým geometrickým a polohovým určením stejně jako v bývalém pozemkovém katastru, ale

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v mezidobí od roku 1949, kdy pozemky získal jejich právní předchůdce, byla snížena jejich výměra o 414 m². Části jejich pozemků v dané rozloze byly totiž odděleny a sloučeny do sousedních pozemků p. č. st. XB, XC a p. č. XD, jejichž nynějším vlastníkem je město Mariánské Lázně, ačkoliv k tomu nikdy neexistovala žádná podkladová listina.

2. Správní orgány obou stupňů však jejich návrhu nevyhověly, když po analýze obsahu katastrálního operátu a vývoje geometrického určení dotčených pozemků dospěly k závěru, že v katastrálním operátu se nevyskytuje žádná chyba, kterou by bylo možno odstranit postupem podle katastrálního zákona. Nejdříve k návrhu žalobkyně a jejího manžela Katastrální úřad pro Karlovarský kraj, Katastrální pracoviště Cheb (dále jen „*katastrální úřad*“) vydal oznámení o neprovedení opravy chyby v údajích katastru nemovitostí ze dne 8. 11. 2022, č. j. OR-386/2022-402-39, s nímž žalobkyně s manželem vyslovili nesouhlas. Katastrální úřad dále svým rozhodnutím ze dne 3. 2. 2023, č. j. OR-386/2022-402 (dále jen „*rozhodnutí katastrálního úřadu*“), rozhodl výrokem 1. o nevyhovění nesouhlasu žalobkyně a jejího manžela, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu. Výrokem 2. deklaroval, že pozemky p. č. st. X a p. č. XA jsou v katastrální mapě evidovány v souladu s původními výsledky zeměměřických činností a výrokem 3. rozhodl, že výměry zmíněných pozemků jsou v katastru nemovitostí evidovány beze změny. Žalobkyně s manželem se proti rozhodnutí katastrálního úřadu odvolala, přičemž k jejich odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 4. 2023, č. j. ZKI PL-O-4/142/2023-5 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), tak, že odvolání se zamítá a rozhodnutí katastrálního úřadu se potvrzuje.

Obsah žaloby

3. Žalobkyně (žalobce vzal v průběhu řízení svou žalobu posléze zpět) v žalobě uvedla, že návrhem na opravu chyb v katastrálním operátu ze dne 10. 10. 2022 se společně s manželem domáhala opravy chyb, spočívajících ve výměře, geometrickém a polohovém určení, které byly způsobeny oddělením částí předmětných pozemků a jejich sloučením do pozemků jiného vlastníka.
4. Katastrální úřad se s tvrzenou vadou, která podle žalobkyně spočívala v omylu Střediska geodézie Cheb, které za podkladovou listinu vzalo hospodářskou smlouvu o převodu správy národního majetku č. XE, nevypořádal, stejně tak se nevypořádal s neexistencí žádné jiné listiny, která by dokládala právní stav, který podle hospodářské smlouvy zapsal do katastru nemovitostí. Správní orgány v průběhu dosavadního řízení nedohledaly žádnou listinu, na základě které by vlastnické právo částí dotčených pozemků bylo převedeno do vlastnictví jiného vlastníka.
5. Katastrální úřad své rozhodnutí opřel o závěr, že vyznačení nově vzniklého pozemku p. č. st. XF o výměře 1 331 m², který byl oddělen z pozemků p. č. st. X a p. XG, bylo v evidenci nemovitostí provedeno v souladu s tehdy účinnou právní úpravou, a to na základě skutečného stavu zjištěného v terénu, případně o závěr, že tehdejší středisko geodézie nemělo důvod odmítnout provedení změn v evidenci podle předloženého polního náčrtu č. 2, jelikož vyznačení hranic tohoto pozemku, jeho druhu a způsobu vycházelo z principů vedení evidence nemovitostí.
6. Jelikož žalobkyně se svým manželem s rozhodnutím katastrálního úřadu nesouhlasili, podali proti němu odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí katastrálního úřadu. Napadené rozhodnutí žalovaný odůvodnil tak, že nezjistil takové skutečnosti, které by prokazovaly, že o zjištěném stavu věci existují důvodné pochybnosti zapříčínující nesoulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy a jeho věcnou správností.

7. Žalovaný vychází z obdobné či shodné argumentace jako katastrální úřad, tedy že s odstupem cca 50 let není reálné prokazovat existenci tvrzeného zřejmého omylu. Z odůvodnění je patrné, že žalovaný převod částí pozemků žalobkyně a jejího manžela do vlastnictví jiného vlastníka zasazuje do období tzv. středního zákoníku, před zákonem č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí. To je však zjevný omyl. Podle žalobkyně byla porušena zásada materiální pravdy a nebyl spolehlivě zjištěn stav věci. Žalovaný se vůbec, ani teoreticky, nevypořádal s tím, že neexistuje podkladová listina a rovněž hodnověrně nezdůvodnil, proč by v daném případě nemělo dojít k tvrzené chybě na straně střediska geodézie.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření k námitce žalobkyně, že neexistuje podkladová listina, uvedl, že v odvolacím řízení nebyla řešena otázka, zda mohlo v minulosti dojít ze strany tehdejšího střediska geodézie k tvrzené chybě, ale byla řešena otázka, zda stávající katastrální operát obsahuje chybu odstranitelnou postupem dle § 36 dle zákona č. 256/2013 Sb., katastrální zákon (dále též jen: „KatZ“).
9. Podkladovou listinou míní žalobkyně listinu prokazující přechod vlastnictví k části pozemků do vlastnictví státu před rokem 1973, nikoli listinu, která byla podkladem pro stávající zápis do katastru nemovitostí. Pouhá skutečnost, že se nedaří po více než padesáti letech dohledat určitou listinu, automaticky neznamená chybu v katastru nemovitostí. Plynutí času má významné účinky na možnost prokázat jisté skutečnosti, a to právě vzhledem k omezenému rozsahu archivování listin. Nelze tedy spravedlivě požadovat, aby byly v současné době doloženy všechny písemnosti. Takový názor zastává i NSS v rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 134/2012-46. Podstatným zjištěním v této věci je fakt, že stav evidovaný katastrem nemovitostí odpovídá listinám uloženým ve sbírce listin.
10. Dále žalovaný odmítl námitku, dle které měl mylně zasadit převod dotčených pozemků do vlastnictví státu do období tzv. středního občanského zákoníku, tedy před zákonem č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí. Tuto úvahu žalovaný nemohl při svém rozhodování pominout, neboť střední občanský zákoník zrušil konstitutivnost zápisů právních vztahů k nemovitostem ve veřejných knihách a věcné vztahy k nemovitostem vznikaly nadále pouhou smlouvou, která nemusela být nikde zapsána, případně jinými způsoby. K nápravě tohoto nežádoucího stavu bylo přikročeno zákonem č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, a jeho prováděcí vyhláškou č. 23/1964 Sb., který započal komplexní zakládání evidence nemovitostí. Žalobkyně spatřuje chybu v provedení zápisu hospodářské smlouvy č. 1766/73 do evidence nemovitostí. K zápisu zmíněné smlouvy byl však přiložen průvodní dopis, z kterého jednoznačně vyplývá, že podnik bytového hospodářství zažádal o zápis dotčených nemovitostí na list vlastnictví s odkazem na zákon č. 22/1964 Sb., tedy právě v rámci komplexní základní evidence nemovitostí.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

11. S ohledem na tyto historické souvislosti nelze jednoznačně prokázat, kdy a jakým způsobem se dotčené pozemky staly před rokem 1973 vlastnictvím státu, což však neznamená, že v jeho vlastnictví nebyly.
12. Závěrem žalovaný upozornil, že v předmětném katastrálním území je aktuálně platná digitální katastrální mapa vzniklá v roce 2017 na základě obnovy katastrálního operátu přepracováním, její platnost byla vyhlášena poté, co byl obnovený katastrální operát vyložen k veřejnému nahlédnutí. Proti obsahu obnoveného katastrálního operátu nebyla ze strany žalobkyně a jejího manžela podána námitka ve smyslu § 45 KatZ.

Jednání ve věci

13. Ve věci se dne 13. 12. 2023 konalo jednání, jehož se zúčastnil zástupce žalobkyně, Mgr. Jaromír Dvořák, jenž omluvil neúčast žalobkyně s odkazem na její onemocnění, a za stranu žalovanou pak Bc. Zdeňka Zachardová. Zástupci účastníků setrvali na svých stanoviscích. Zástupce žalobkyně poukázal na kontinuitu mezi Československem a Českou republikou, která je právním státem. Ani v dřívější době nebylo možné pozbyt vlastnické právo k pozemku bez jakéhokoli právního titulu. Ten nebyly správní orgány schopny v průběhu správního řízení předložit. Žalobkyně se svým manželem o nápravu stavu usilují již přes 33 let, stále však bez výsledku. K doplňujícímu dotazu soudu, jakými konkrétními způsoby tak činí a zda je mezi nimi i věcněprávní žaloba v civilním řízení, uvedl zástupce žalobkyně, že nikoli. Žalobkyně a jeho manžel se prý na Katastrální úřad obrátili již před 20 lety, snažili se opakovaně vyzývat subjekty, které sporný pozemek držely, a upozorňoval je, že zápis do katastru nemovitostí je nesprávný v důsledku absence právního titulu. Dotčené subjekty ale žalobkyni a jejího manžela odkazovali bez právní argumentace, snahu o směnu pozemků odmítlo i město Mariánské Lázně. Věcněprávní žaloba podána nebyla proto, že žalobkyně a její manžel nejsou z metafyzického pohledu příznivci soudního řešení sporů, Mgr. Dvořák byl první osobou s právním vzděláním, která rozhodovala, zda jít ve věci cestou soudní nebo správní, a rozhodl se pro cestu správní.
14. Soud ve věci neprováděl navržené dokazování. Zástupce žalobkyně při jednání netrval na provedení k důkazu těch listin, které jsou obsahem správního spisu. Netrval také na provedení důkazu výpovědi samotné žalobkyně, která se jednání nemohla zúčastnit. Jde-li o navržený účastnický výslech manžela žalobkyně, soud tento důkazní návrh hodnotí jako nadbytečný. Pro rozhodnutí věci na základě aplikované právní úpravy takový důkaz nepotřebuje. V tomto řízení není rozhodováno o existenci vlastnického práva žalobkyně a jejího manžela, resp. o jeho rozsahu, ale toliko o otázce existence chyby v katastrálním operátu opravitelné dle § 36 KatZ. Nebylo proto potřebné zkoumat, zda žalobkyně a její manžel rozporují existenci listiny, na jejímž základě mohl být založen převod vlastnického práva k částem pozemků, které jsou nyní vlastnictvím města Mariánské Lázně.

Posouzení věci

15. Právní úprava opravy chyby v katastrálním operátu je obsažena v § 36 KatZ. Podle § 36 odst. 1 KatZ platí: „Na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.“ Z tohoto ustanovení vyplývá, že chyba, která je podle něj opravitelná, se nachází v katastrálním operátu (jenž je podle § 5 odst. 2 KatZ tvořen souborem geodetických informací, souborem popisných informací, dokumentací výsledků šetření a měření pro vedení a obnovu souboru geodetických informací, sbírkou listin, protokoly o vkladech, záznamech, poznámkách, dalších zápisech, opravách chyb, námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu, výsledcích revize katastru a o záznamech pro další řízení). Nadto musí tato chyba vzniknout jedním ze způsobů upravených v citovaném ustanovení, tj. zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, nebo nepřesností. Existence těchto skutečností musí být ve správním řízení prokázána. Podstatou opravy chyby v katastrálním operátu je odstranění rozporu mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu, nikoliv rozporu evidovaných údajů se skutečností. Cílem opravy chyby v katastrálním operátu je soulad mezi evidovanými zápisy a podklady obsaženými v katastrálním operátu. Dlužno rovněž podotknout, že právní úprava obsažená v § 36 KatZ obsahově zásadně navazuje na předchozí úpravu obsaženou v § 8 zákona č. 344/1992 Sb., katastrálního zákona; proto je použitelná i judikatura Nejvyššího správního soudu vztahující se právě k předchozí právní úpravě.

16. V posuzované věci žalobkyně svůj návrh na opravu chyby v katastrálním operátu opřela o absenci podkladové listiny k vyznačení vlastnického práva čs. státu k pozemku p. č. st. XF o výměře 1 331 m², který byl oddělen z pozemku p. č. st. X, p. č. XA (tedy pozemků nyní patřících mj. žalobkyni) a pozemku p. XG. Na pozemku p. č. st. XF byly v září 1971 zaměřeny novostavby obytných domů a stavba technického vybavení, přičemž jako podklad pro vyznačení této parcely do tehdejší Evidence nemovitostí byl použit polní náčrt č. 2 vyhotovený v roce 1972 na objednávku mariánskolázeňského podniku bytového hospodářství. Do Evidence nemovitostí byly pak zároveň vyznačeny pozemky p. č. st. X a XA se zmenšenou výměrou (422 m², resp. 783 m² oproti původním 540 m², resp. 1 252 m², ačkoliv i tyto hodnoty jsou výsledkem změny geometrického určení pozemků, k nimž došlo po druhé světové válce, a samy o sobě neodpovídají hodnotám zachyceným v bývalém pozemkovém katastru, v němž byly tyto pozemky evidovány s rozlohou 485 m², resp. 1 134 m²; tato skutečnost však není pro posuzovanou věc podstatná). V roce 1973 pak při zakládání listu vlastnictví podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, byl pozemek p. č. st. XF zapsán na list vlastnictví č. 55 pro k. ú. X právě ve prospěch mariánskolázeňského podniku bytového hospodářství coby organizace čs. státu, a to na základě hospodářské smlouvy ze dne 1. 10. 1973, č. j. 1766 a 1768/1973 o převodu správy a vlastnictví národního majetku uzavřené mezi Městským národním výborem Mariánské Lázně a Podnikem bytového hospodářství Mariánské Lázně. Zbývá dodat, že pozemek p. č. st. XF byl následně v roce 2007 ještě rozdělen na pozemky p. č. st. XB a p. č. st. XC, ani to však již není otázka podstatná pro toto řízení.
17. Jinými slovy řečeno, žalobkyně spatřuje na straně tehdejšího střediska geodézie pochybení spočívající v tom, že zaregistrovalo vzniklý pozemek p. č. XF s vlastnickým právem čs. státu, aniž by k tomu existovala příslušná podkladová listina. Takové případné pochybení nelze podřadit pod chybu v katastrálním operátu vzniklou nepřesností, ale jediné omylem. Tomu také odpovídá to, že žalobkyně usilovala o opravu chyb v katastrálním operátu vzniklé zřejmým omylem dle § 36 odst. 1 písm. a) KatZ, jak se podává z jeho návrhu ze dne 10. 10. 2022.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

18. K problematice výkladu pojmu chyby způsobené zřejmým omylem se vyjádřil Nejvyšší správní soud, jenž ve svém rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-130, č. 2098/2010 Sb. NSS, když uvedl: „Výčerpávající definice slovního spojení „zřejmý omyl“ dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla, ostatně taková definice by byla velmi obtížná. Neurčitý pojem zřejmý omyl je tudíž potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).“ Současně je třeba zdůraznit, že kasační soud ustáleně judikuje, že omyl, který je napravitelný prostředkem opravy chyby v katastrálním operátu dle § 36 KatZ musí být zřejmý (srov. rozsudek ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134), resp. že v příslušném správním řízení musí být prokázán „zřejmý, zcela jednoznačný omyl“ (srov. rozsudek ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012-31). V posléze citovaném rozsudku navíc NSS uvedl: „Zákon nekoncepčuje řízení o opravě chyby v katastrálním operátu tak, že by měl katastrální úřad při zjištění určité nesprávnosti tuto nesprávnost opravit, neprokáže-li se že tato chyba není zjevným omylem. (...) Katastrální úřad není v řízení podle ust. § 8 katastrálního zákona oprávněn suplovat činnost dřívějšího orgánu geodézie, vyšetřit skutkový stav (tedy existenci či neexistenci práv k nemovitostem) a rozhodnout na základě právního stavu ke konci roku 1950, jaká práva a ve prospěch koho by měla být nyní evidována v katastru nemovitostí. Posuzuje pouze existenci či neexistenci zřejmého omylu při vedení katastru nemovitostí.“ Ve svém rozsudku ze dne 30. 11. 2022, č. j. 77 A 32/2021-66 pak dospěl Krajský soud v Plzni k závěru, podle něhož zjevné chyby v katastrálním operátu ve smyslu § 36 KatZ „nemohou být z povahy věci založeny jen tím, že není dohledatelná určitá historická listina vztahující se nějakým způsobem k evidovanému pozemku, pakliže nejsou skutečné pochybnosti o správnosti údaje evidovaného v katastru nemovitostí ve vztahu k obsahu katastrálního operátu.“
19. Z těchto závěrů správních soudů je možno i v poměrech projednávané věci dovodit, že věc nestojí tak, že by měly katastrální úřady být schopny v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu vyložit a prokázat navrhovatelům zdůvodnění všech záznamů v katastrálním operátu, a to v podstatě v libovolném historickém přehledu, tím méně že by jakýkoli odhalený historický nedostatek např. právě v podobě absence konkrétní podkladové listiny pro zápis určitého věcného práva měl v podstatě automaticky implikovat, že zápis takového věcného práva se udál v důsledku chyby odstranitelné postupem podle § 36 KatZ. V řízení o odstranění chyby v katastrálním operátu musí být prokázán evidentní zřejmý omyl konkrétní chybu v katastrálním operátu způsobující. Nepostačí, že je zjištěn určitý nedostatek či dokonce jen pochybnost o nějaké skutečnosti v katastrálním operátu evidované, tím méně v historické perspektivě několika desetiletí, a na základě této skutečnosti presumovat, že tento nedostatek sám je výsledkem zjevného omylu, a tím stavět katastrální úřad do pozice, kdy bude na něm, aby sám prokázal, že se tu o důsledek zjevného omylu ve skutečnosti nejedná, tím méně pak požadovat, aby katastrální úřad prokázal, že všechny záznamy byly i historicky provedeny zcela řádně,

včetně listin, na jejichž základě byly tyto záznamy učiněny. Takový požadavek zjevně vybočuje z mantinelů opravy chyby v katastrálním operátu dle § 36 KatZ.

20. V daném kontextu je to tak spíše žalobkyně, kdo se dopouští spekulace, když tvrdí, že zápis vlastnického práva čs. státu ve vztahu k pozemku p. č. st. XF se udál na základě zjevného (právního) omylu. Z ničeho, co je obsaženo ve správním spisu, resp. oč se opírají závěry správních orgánů obou stupňů, nelze takový závěr dovodit. Zjištěné skutkové okolnosti, kterými se již katastrální úřadu v odůvodnění svého rozhodnutí velice pečlivě zabýval, spíše nasvědčují tomu, že absence podkladové listiny pro zápis vlastnického práva čs. státu k pozemku p. č. st. XF je výsledkem dobově podmíněné úpravy evidence nemovitostí, která od 1. 1. 1951 (tj. od účinnosti zákona č. 141/1950 Sb., občanského zákoníku, který opustil intabulační princip, viz § 111 odst. 1 citovaného zákona) nevyžadovala ani prezenci takové listiny; ta nemusela být ani knihována, ani registrována. Následně od 60. let minulého století prováděná evidence nemovitostí podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí také nebyla založena na intabulační zásadě (v návaznosti na občanský zákoník č. 40/1964 Sb.), jakkoli zásadně podmiňovala účinnost smluv o převodu vlastnického práva k nemovitostem jejich registrací státním notářstvím, avšak plnou evidenci soukromých práv k nemovitostem nezaváděla. Každopádně tvrzení žalobkyně, že se v daném případě jednalo o zjevný omyl, za dané situace neobstojí: takový omyl by musel být v řízení vyjít najevo, resp. s ohledem na shora zmíněné judikatorní závěry by musel být zcela jednoznačně patrný tzv. na první pohled. Tak tomu však není, neboť v katastrálním operátu je založena hospodářská smlouva č. 1766/1973 ze dne 4. 10. 1973, která je podkladem pro zápis vlastnického práva pozemku p. č. st. XF ve prospěch čs. státu- Podniku bytového hospodářství Mariánské Lázně.
21. Zjevný omyl pak neplyne ani z poukazu na rozhodnutí Státního notářství v Chebu ze dne 28. 5. 1968, sp. zn. D 217/68-10, ve věci potvrzení dědictví po matce žalobkyně, paní V. S., k němuž byl připojen i soupis pozemků, v němž jsou pozemky p. č. st. XH a XA evidovány ještě s výměrou 485 m², resp. 1 134 m². Rozhodující totiž v tomto směru je, jak už soud uvedl, že podkladem pro zápis vlastnického práva čs. státu ve prospěch pozemku p. č. st. XF, byla hospodářská smlouva č. XCH ze dne 4. 10. 1973 uzavřená mezi Městským národním výborem Mariánské Lázně a Podnikem bytového hospodářství Mariánské Lázně, jež se týkala i pozemku p. č. st. XF o výměře 1 331 m² a na jejímž základě Podnik bytového hospodářství Mariánské Lázně požádal Středisko geodézie Cheb o zápis na list vlastnictví. Evidence nemovitostí na základě zákona č. 22/1964 Sb., přitom probíhala na základě skutečného stavu, jak stanovil § 3 tohoto zákona. Zápis vlastnického práva ve vztahu k tomuto pozemku tedy není stížen zjevným právním omylem ve smyslu § 36 odst. 3 KatZ, neboť má oporu v katastrálním operátu. Otázka, kdy a jak ovšem vzniklo vlastnické právo čs. státu k tomuto pozemku, již vybočuje z mezí správního řízení o opravě chyby v katastrálním operátu podle § 36 odst. 3 KatZ, neboť by to vyžadovalo vedení poměrně rozsáhlého dokazování, přičemž navíc v řízení o odstranění chyby v katastrálním operátu nelze řešit spory o existenci a rozsah vlastnického práva.
22. Irelevantní v této souvislosti pak není ani dosavadní (míněno před podáním návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu) nespornost právního osudu jak pozemků, jež žalobkyně spoluvlastní, tak pozemku p. č. st. XF (dnes rozděleného na p. č. st. XB a XC). Jak správně připomněl již katastrální úřad, v dané lokalitě proběhla v roce 2017 obnova katastrálního operátu přepracováním dle § 43 KatZ, při němž nedochází k novému zjišťování hranic, neboť ty jsou do digitální katastrální mapy přebírány na základě

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stávajících údajů obsažených v katastru. Přestože byl takto obnovený katastrální operát vyložen k veřejnému nahlédnutí od 14. 8. 2017 do 25. 8. 2017, žalobkyně proti jeho obsahu žádné námitky dle § 45 odst. 3 KatZ neuplatnila a jeho platnost byla vyhlášena k 15. 9. 2017. Je obecnou právní zásadou, že práva patří bdělým; žalobkyně tak mohla se svým manželem proti geometrickému a polohovému určení svých pozemků brojit již dříve.

23. Sama žalobkyně a její právní předchůdci přitom při nakládání s pozemky p. č. st. X a p. č. XA jejich geometrické a polohové určení respektovali. Tak při prodeji ideální $\frac{1}{2}$ pozemků (a domu č. p. 192) ze strany F. S. manželům L. v roce 1979 byla samotnými smluvními stranami určena výměra pozemku p. č. st. X jako 422 m² a p. č. XA jako 783 m², tedy již podle (zmenšené) výměry určené v polním náčrtu č. 2. V roce 1989 uzavřeli M. L. jako darující a P. L. coby obdarovaný darovací smlouvu, jejímž předmětem byla rovněž ideální $\frac{1}{2}$ jmenovaných pozemků (a domu), v níž byly jejich výměry určeny jako 422 m² a 783 m². Konečně, i v roce 2011, kdy byla uzavřena darovací smlouva mezi P. L. a J. L., jejímž předmětem byla rovněž ideální $\frac{1}{2}$ uvedených pozemků (a domu), byla výměra těchto pozemků určena jako 422 m² a 756 m² (příčemž zmenšení pozemku 172/1 je zdůvodněno oddělením pozemku p. č. st. XI s výměrou 27 m² pro stavbu garáže v roce 1990, a to v souladu se záznamem podrobného měření změn č. 432), takže i v roce 2011 byla tehdejšími vlastníkem a manželem žalobkyně akceptována rozloha obou pozemků v intencích polního náčrtu č. 2.
24. Soud se proto ztotožňuje se závěrem správních orgánů, podle nichž se v projednávané věci v katastrálním operátu nenachází chyba, kterou by bylo možno opravit postupem podle § 36 KatZ. Geometrické a polohové určení obou pozemků je v platné digitální katastrální mapě evidováno v souladu s původními výsledky zeměměřických činností (měřické náčrty č. 40 a 41 vyhotovené v roce 1949, polní náčrt č. 2 z roku 1972 a záznam podrobného měření změn č. 432). Průběh vlastnické hranice mezi pozemkem žalobkyně p. č. XA a pozemky p. č. XD, XJ, XK, p. č. st. XB, XC, není zatížen chybou způsobenou zřejmým omylem podle § 36 odst. 1 písm. a) KatZ.
25. Tento závěr samozřejmě sám o sobě nevylučuje možnost, že čs. státu vlastnické právo k původnímu pozemku p. č. XF skutečně nesvědčilo. Pokud se žalobkyně nadále považuje za (spolu)vlastníka tohoto pozemku, resp. alespoň částí pozemků p. č. XC, XB a XD, jak plyne z nákresu, který přiložila k podání návrhu na opravy chyby v katastrálním operátu, nabízí se jako vhodný nástroj pro postavení této otázky najisto žaloba u civilního soudu. Administrativněprávní prostředek opravy chyby v katastrálním operátu, kromě toho, že v daném případě nemůže být použit, neboť nejsou splněny příslušné podmínky (viz výše), nemůže ani z povahy věci sloužit k řešení věcněprávních sporů.

Závěr a náklady řízení

26. Soud dospěl závěru, že žaloba, jíž se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí, není důvodná, výrokem I. tak žalobu zamítl.
27. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť žaloba byla zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který podle příslušné judikatury Nejvyššího správního soudu nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 13. prosince 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu